

FROM SEED TO SEED

Educational films on seed production

PAZI VE PANCAR

Paz? ve pancar Chenopodiaceae (Sirkengiller) familyas?na ve Beta vulgaris türüne aittir. Kökleri, saplar? ve yapraklar? için yeti?tirilen iki y?ll?k bitkilerdir. Be? alt türü vard?:

- cicla, farkl? paz? çe?itlerini içerir,
- esculenta sebze pancarlar?n? kapsar,
- rapa yem pancar? çe?itlerinden olu?ur,
- altissima ?eker pancar? çe?itlerini bar?nd?r?,
- maritima ad? verilen yabani paz?, Avrupa k?tas?n?n Atlantik k?y?lar?ndan Hindistan?a kadar uzanan geni? bir co?rafyada bulunur.

Baz? pancar çe?itleri erkencidir, di?erleri ise saklamak amac?yla yeti?tirilir. Köklerin rengi pembeden k?rm?z?ya, bazen sar?ya, a?k mora veya beyaza kadar çe?itlilik gösterebilir. ?ekilleri de çok farkl? olabilir: baz?lar? yuvarlak, di?erleri düz, uzun veya koni ?eklindedir.

Paz? esas olarak beyaz saplar? ve ye?il yapraklar? ile bilinir, ancak sar?, pembe veya k?rm?z? da olabilirler. Baz? çe?itler tamamen ye?il ve daha küçüktür, vah?i türlerle benze?ir.

Paz? ve pancar?n küçük çiçekleri erseliktir. Ancak çiçe?in erkek üreme organ?, polenlerini di?i üreme organ? onlar? almaya haz?r olmadan önce b?rak?r. Bu nedenle kendi kendilerini dölleyemezler.

Paz? ve pancar bitkileri d?llenme i?in ba?ka bitkilere ihtiya? duyarlar. Genellikle rüzgarla tozla??rlar, ancak çiftkanatlılar veya yarmkanatlılar gibi baz? böcekler de paz? ve pancar?n tozla?mas?n? sa?layabilir. Yabani olanlar da dahil olmak üzere tüm paz?lar ve pancar, ?eker pancar? ile yem pancar? dahil tüm pancarlar çapraz tozla??r.

Çapraz d?llenmeyi önlemek i?in iki çe?it Beta vulgaris aras?nda 1 km b?rak?lmal?d?r. Arada çit çal?s? gibi do?al bir bariyerin varlı?? durumunda bu mesafe 500 metreye d?ürülebilir. Pancar?n tohumlar? i?in ticari olarak yeti?tirildi?i bölgelerde 7 kilometrelik bir mesafe b?rak?lmal?d?r.

Farklı günlerde açt???n?z filelerin alt?nda koruyarak iki çe?idi birbirinden izole etmek mümkündür. Bu teknik hakk?nda daha fazla bilgi i?in, ?Tohum üretiminin ABC?si? bölümündeki ?zolasyon teknikleri modülüne bak?n.

Tohum üretimi i?in yeti?tirilen paz? ve pancar bitkileri, ilk y?l boyunca tüketim amaçlı olanlarla aynı ?ekilde yeti?tirilir. Ancak tohumluk olanlar ikinci y?llar?nda tohum üretecekler.

Her bitkinin üretti?i çok büyük miktarda tohum olmas?na ra?men, genetik çe?itlili?i sa?lamak i?in bir düzine tohumluk bitki ay?rmak önemlidir.

Pancar genellikle ilk y?l?n sonbahar?nda hasat edilir.

Mahsulü sökerken, tohum üretimi i?in ayr?lacak olan bitkiler, tohumu al?nacak çe?idin renk, ?ekil, dayan?klılık gibi belirli kriterlerine göre seçilmelidir.

Kökleri f?rçalayarak susuz olarak temizleyin ve pancar?n hemen üzerindeki yapraklar? kesin. Kökleri dondan ve ???ktan korumak i?in kum i?inde katlanmaya b?rak?n.

?deal saklama ko?ullar?, 1°C sıcaklık ve %90 ile %95 oran?nda nemdir. K?? aylar?nda, çürüyen kökleri ç?kard???n?zdan emin olun.

Paz?lara gelince, k??lar? sert ge?en ve donlar?n kuvvetli oldu?u bölgelerde sonbaharda kökleri söküp i?eride saklamak zorunda kalacaksınız. Ortadakiler hariç tüm yapraklar? kesmeniz gerekir.

Kökleri yaralamadan bir mahzende, hafif nemlendirilmi? kumlu bir kutuda saklayarak katlay?n.

Bununla birlikte, iyi geli?mi? bir kök sistemine sahiplerse, ço?u zaman paz?lar? k?? boyunca bahçede b?rakabilirsiniz. Özellikle so?uk dönemlerde bitkilerinizi korumak i?in samanla malçlay?n.

Daha ılıman iklimlerde, pancarlar? Austos veya Eylül sonlarında ekmeniz kolaylıkla toprağa da bırakabilirsiniz.

İlk baharda tohum üretimi için kökler seçilecektir. Çeşitleri incelemek ve çeşidin istenen özelliklerine uymayanlardan kurtulmak için boyun kısmını açabilirsiniz. Ancak bu, tohum üreten bitkileri seçmek için en iyi yöntem değildir. Sökmek, seçmek ve hemen yeniden dikmek daha iyi bir tohumluk belirleme yöntemidir.

Kış boyunca saklanan paz ve pancar köklerini yeniden dikerken, boyunun zemin seviyesinde olmasına dikkat etmelisiniz. Bolca sulamayla ihmal etmeyin.

Döngünün sonraki adımları paz ve pancar için aynıdır.

Çiçek sapları 1 buçuk metreye kadar gelişecektir. Genellikle bir kazık ile desteklenmeye ihtiyaçları vardır. Gece ve gündüz arasındaki farkın çok az olduğu bölgelerde tohum oluşturma süreci zor hatta imkansız olabilir. Meyve vermek için uzun yaz günlerine gereksinim duyarlar.

İlk tohumlar olgunlaştığında, çiçek sapları çiyden sonra kesilir. Tohumlar 2 ila 6 ay tohum içeren ve glomerül adı verilen tohum kümeleridir. Sapları tek seferde kesmek mümkündür, ancak ilk olgunlaşmış tohumları bir kısmını kaybedebilirsiniz. Her halukarda, gölgeli, kuru ve iyi havalandırılmayan bir alanda kurutmaya devam etmek daha iyidir.

Sapları ellerinizin arasında ovalayarak tohumları çıkarın. Eldiven giymek daha iyidir. Sapların üzerinde yürümek veya bir sopayla dövmek de mümkündür.

Ayıklama için önce sap atıkları tutacak kaba bir elek kullanın. Ardından tohumları tutacak, ancak ince saman geçirecek daha ince bir elek kullanın.

Son olarak, kalan samandan kurtulmak için üzerlerine üfleyerek savurun. Bunu kendiniz yapabileceğiniz gibi rüzgardan da yararlanabilirsiniz.

Her zaman poletin içine çeşidin ve türün yan sıra tohumun alındığı yılın bilgisini de içeren bir etiket koyun. Dışarıya yazılan yazılar bazen silinebilir.

Tohumları birkaç gün dondurucuya koymak bazı parazitleri öldürür.

Paz ve pancar tohumları 6 yıl, hatta bazen 10 yıl çimlenme kapasitesine sahiptir. Bir gram tohumda yaklaşık 50 tohum kümesi bulunur.

Longo mai

civique
forum.org